

**MORFINE VOOR PIJN NA DE OPERATIE EN
NA BEZOEK AAN SPOEDEISENDE HULP**

Inleiding

Deze folder gaat over het kortdurend gebruik van morfine of andere opiaten, zoals na een operatie of bezoek aan de eerste hulp. Voor langdurig gebruik is er een uitgebreidere folder beschikbaar¹.

Uw arts gaat u morfine of een ander opiaat (ander woord: opioïd) voorschrijven tegen de pijn. Het gebruik van morfine kan vragen oproepen. In deze folder kunt u meer lezen over het gebruik van morfine. Mocht u na het lezen van deze folder nog vragen hebben, bespreek die dan met uw arts of verpleegkundige.

Over opioïden

Veel gebruikte opioïden zijn morfine, oxycodon, fentanyl of tramadol. Het zijn allemaal sterke pijnstillers, die grotendeels de zelfde bijwerkingen hebben (zie onder). Ze verschillen in werkingsduur en manier van toedienen.

Over pijn

In het algemeen is pijn een belangrijk signaal. Het waarschuwt ons dat iets niet in orde is in ons lichaam. Meestal verdwijnt de pijn als de oorzaak ervan is weggenomen. Ook na een operatie neemt de pijn in de loop der dagen af. Hoe lang dit duurt, verschilt natuurlijk per operatie, maar ook per patiënt. Ook voor pijn geldt, dat iedereen verschillend is.

Pijn na operaties

Pijn en ongemak zijn niet te vermijden na een operatie. Na kleinere operaties hebben veel mensen genoeg aan paracetamol, en pijnstillers zoals ibuprofen of naproxen. Na grotere operaties heeft u daarnaast vaak een paar dagen opiaten, zoals bijvoorbeeld morfine of oxycodon nodig. Het is belangrijk dat u wanneer u opiaten gebruikt, u ook paracetamol en/of pijnstillers zoals naproxen of ibuprofen gebruikt. Hierdoor heeft u minder pijn, en hoeft u minder opiaten te gebruiken.

Mogelijke bijwerkingen van morfine en andere opioïden

Verstopping of obstipatie

Deze bijwerking komt zo vaak voor, dat er altijd een laxeermiddel moet worden voorgeschreven door de arts die ook het opiaat voorschrijft. Wacht met gebruiken van het laxeermiddel niet tot uw darmen al verstoppt zijn geraakt, maar neem het direct als u opiaten gebruikt.

Misselijkheid en overgeven

Dit kan inderdaad van opioïden komen. De ene patiënt is er gevoeliger voor dan de andere, en vaak wordt het vanzelf minder.

Minder goed doorademen

Het is waar dat opiaten de ademhaling remmen. Wanneer u zich aan het voorschrift van de arts houdt, zal dat geen probleem zijn. Wel wordt het ademhaling-remmend effect van opiaten versterkt door slaaptabletten en alcohol. Gebruik deze dus nooit samen met opiaten.

Slaperigheid/sufheid

Hiervoor geldt hetzelfde als voor minder goed doorademen. Ook deze bijwerking wordt versterkt door slaaptabletten en alcohol. Gebruik deze dus nooit samen met opiaten.

Duizeligheid

Duizeligheid kan vooral optreden bij het opstaan uit bed of uit een stoel. Door rustig van houding te veranderen, kunt u hiermee rekening houden.

Verwardheid komt soms voor

Verandering van omgeving en gebruik van andere medicijnen kunnen oorzaak zijn van verwardheid. Morfine kan daarbij een rol spelen. Een voorstadium van verwardheid kan zich uiten in levendige dromen en moeite hebben om droom en werkelijkheid uit elkaar te houden. Als deze signalen zich voordoen, is het goed om ze te melden aan uw behandelend arts.

Verslaving

Lange tijd is gedacht dat verslaving aan opioïden, die door de arts zijn voorgeschreven, nauwelijks optrad. De laatste tijd blijkt dat dit toch vaker voorkomt dan we zouden willen. Dit is een van de redenen waarom u een beperkt aantal tabletten van opiaten mee naar huis krijgt.

Autorijden

U mag wanneer u sinds kort opiaten gebruikt geen gemotoriseerd voertuig (dus auto of brommer) besturen.

U hoeft niet alle pijnstillers op te maken

Het aantal pijnstillers dat u voorgeschreven krijgt, is een gemiddelde van wat mensen met uw pijn nodig hebben. In tegenstelling tot bijvoorbeeld antibiotica, hoeft u de pijnstillers die u heeft gekregen niet per se op te maken! Wat u niet nodig heeft kunt u weer inleveren bij uw apotheek. De apotheek zorgt voor het veilig verwerken van de opioïden. Wanneer u ondanks de pijnstillers te veel pijn hebt, neem dan contact op met de arts die de pijnstillers heeft voorgeschreven.

Vragen?

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, stel die dan aan uw behandelend arts.

¹ Folder voor langdurig gebruikt :

<https://www.pijnenkanker.nl/assets/uploads/2016/01/I-13-4887-Fabels-en-Feiten.pdf>